

Klimaatverandering: uitdaging en bedreiging voor waterbeheer

Deels simultaan met de AquaTech vond van 27 tot en met 29 september de internationale conferentie 'Climate change: a challenge or a threat for water management?' plaats.

Opvallend was het hoge niveau van de presentaties en ook de aanwezigheid. Om met die laatste te beginnen: de conferentie werd onder anderen bijgewoond door staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat Schultz van Haegen, voorzitter van de World Water Council William Cosgrove en de plaatsvervangend secretaris-generaal van de World Meteorological Organization, Hong Yan. Oud KNMI-directeur professor Joost de Jong zat de conferentie namens de NVA voor, bijgestaan door Henk van Schaik (CPWC).

Het was goed om te zien dat een groot aantal deelnemers uit het buitenland was gekomen. Onder de meer dan 100 deelnemers bevonden zich (deels gesponsorde) personen uit Bangladesh, Brazilië, Duitsland, Egypte, Engeland, India, Israël, Japan, Luxemburg, Malawi, Mexico, Nigeria, Noorwegen, Soedan en de Verenigde Staten, waardoor de sfeer ook daadwerkelijk internationaal was.

Na de openingssessie, waarbij de verschillende hoogwaardigheidsbekleders aan het woord kwamen, werd op de eerste dag gesproken over het wetenschappelijke bewijs voor klimaatverandering en de

gevolgen voor waterbeheer. Bart van den Hurk (KNMI) toonde resultaten van hydrologische simulaties in de Rijn, die net de week daarvoor waren bereikt.

Een ander ging in op virtueel water: watertekort aan de andere kant van de wereld kan gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van producten in Europa. Weer een andere spreker merkte op dat de 'hot spots' voor klimaatverandering het Middellandse-Zeegebied en centraal Europa zijn. Betreffende de Maas viel te horen dat het stroomgebied tegenwoordig gemiddeld natter is vóórdat grote buien vallen. De afvoer als gevolg van die buien zijn dan ook hoger dan voorheen.

Tijdens de tweede dag werd dieper ingegaan op de gevolgen van klimaatverandering voor diverse aspecten van het waterbeheer. Behalve overstromingsrisico's kwamen ook droogten, waterkwaliteit, drinkwater en biodiversiteit aan bod, waardoor duidelijk werd dat de gevolgen van klimaatverandering voor het waterbeheer verder gaan dan louter overstromingen. 's Middags kwamen mogelijkheden voor het doen van voorspellingen en verwachtingen aan bod. Ad de Roo (JRC, EU) meldde dat het in het Joint Research Centre ontwikkelde 'flood forecasting'-systeem voor EU-lidstaten vrij ter beschikking staat. De voorspellingen gelden overigens niet voor 'flash floods': deze vallen niet te voorspellen, aldus De Roo.

Spreekers uit Verenigde Staten, Japan, Duitsland en Engeland verhaalden vervolgens onder meer over nationale projecten om de kwetsbaarheid als gevolg van 'waterborne disasters' te reduceren.

Op de derde dag kwam aan bod wat gedaan kan worden om beter om te gaan met de gevolgen van klimaatgerelateerde

waterextremen, waarna de middag werd besteed aan voorbeelden uit het Nile Basin Netherlands Partnership. De directeur van het UNESCO-IHE Institute for Water Education, Richard Meganck, gaf ter afsluiting van de conferentie namens UNESCO een krachtig betoog over ontwikkelingssamenwerking en het belang van deskundigen 'committed to the long-term management of (water) systems'. De investeringen van overheden zijn nog teveel gericht op nationale problemen, terwijl de problemen een regionale signatuur hebben, aldus Meganck.

Een selectie van de presentaties zal als artikel verschijnen in Water Science and Technology, het vakblad van de International Water Association (IWA).

De conferentie werd door de IWA georganiseerd, in samenwerking met de NVA. UNESCO sponsorde in het kader van het International Hydrological Programme (IHP) deelnemers uit ontwikkelingslanden.

Michael van der Valk

'Membrane integration and membrane integrity'

Op 29 en 30 september vond in de RAI een symposium over membraanfiltratie plaats, georganiseerd door Kiwa Water Research in samenwerking met KVWN, AwwaRF en IWA. De eerste dag stond in het teken van 'integrated membrane systems' (IMS). Hoogtepunt was de presentatie van een 700 pagina's tellende rapport over IMS-systemen aan de opdrachtgevers van het bedrijfstakonderzoek voor de Nederlandse drinkwaterbedrijven. Het omvangrijke werk beschrijft de resultaten van onderzoek dat in de afgelopen jaren is uitgevoerd door Kiwa Water Research, drie Nederlandse en drie Amerikaanse waterleidingbedrijven en de University of Central Florida. Martien den Blanken ontving het rapport uit handen van Alice Fulmer van AwwaRF.

Spreekers van Vitens, Waterleidingbedrijf Amsterdam en PWN gingen in op de toepassing van de onderzoeksresultaten. Maarten Nederlof liet zien hoe de resultaten hebben bijgedragen aan de totstandkoming van acht nanofiltratie-installaties bij Vitens. Joop Kruithof ging in op de realisatie van productiebedrijf Heemskerk en de rol van het onderzoek daarin. Jan Hofman gaf een beeld van het onderzoek naar

Staatssecretaris Melanie Schultz van Haegen en voorzitter van de World Water Council William Cosgrove.

